

Με άριστα η διπλωματική εργασία του π. Ηλία Μάκου για την Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας](#)

Με άριστα (10) βαθμολογήθηκε η διπλωματική εργασία του π. Ηλία Μάκου για την ιστορική πορεία επανίδρυσης και συγκρότησης της Αυτοκέφαλής Εκκλησίας της Αλβανίας μετά την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού έως τις ημέρες μας (1991-2024), ο οποίος αποφοίτησε από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ορθόδοξη Χριστιανική Θεολογία και Θρησκευτικός Πλουραλισμός του ΕΑΠ.

Ο π. Ηλίας Μάκος έλαβε μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης (δεύτερος κύκλος σπουδών) με αντικείμενο τη Νεότερη Εκκλησιαστική Ιστορία.

Επιβλέποντες καθηγητές ήταν δύο ακαδημαϊκοί με ιδιαίτερη γνωσιολογία και

κατάρτιση περί της Βαλκανικής Εκκλησιαστικής Ιστορίας.

Πρώτος επιβλέπων ήταν ο συντονιστής καθηγητής του ΕΑΠ και καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Singidunum του Βελιγραδίου Γεώργιος-Νεκτάριος Λόης, ο οποίος έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με την ιστορία της Εκκλησίας της Σερβίας και έχει παραγάγει πρωτογενή και ποιοτική έρευνα, ενώ είναι αρχισυντάκτης της πανεπιστημιακής επετηρίδας “SingiLogos”.

Δεύτερος επιβλέπων ήταν ο καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Νικόλαος Τσιρέβελος, ο οποίος έχει καταπιαστεί επιτυχώς συγγραφικά με το πρόσωπο και το έργο του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστασίου και έχει συνδράμει με ευθύνη και συνέπεια στην ιεραποστολική του προσπάθεια.

Ως προς το περιεχόμενο της εργασίας να αναφερθεί ότι αρχικά παρατίθεται μια σύντομη ιστορική ανασκόπηση της διαδρομής της Εκκλησίας της Αλβανίας από την ίδρυσή της μέχρι και το διωγμό από το αθεϊστικό καθεστώς.

Ακολούθως με γεγονότα, τα οποία πολλά από αυτά δεν είναι γνωστά, περιγράφονται:

- Η τραγική κατάσταση της Εκκλησίας της Αλβανίας μετά την πτώση του καθεστώτος Χότζα, όπου υπήρχαν ελάχιστοι γέροντες ιερείς (εξοντωμένοι από τα μαρτύρια) και δεν είχε απομείνει κανένας Επίσκοπος.
- Το σκηνικό του ορισμού ως Πατριαρχικού Εξάρχου και της εκλογής ως Αρχιεπισκόπου του Αναστασίου Γιαννουλάτου και οι αντιδράσεις που υπήρξαν από ακραίους κύκλους εντός και εκτός της Αλβανίας.
- Οι δυσκολίες συγκρότησης της Ιεράς Συνόδου, οι δραματικές διαβουλεύσεις και η έντονη πολεμική που αναπτύχθηκε περί του θέματος αυτού.
- Το πολύπλευρο ανακαινιστικό, αναγεννητικό, αναστηλωτικό (γκρεμισμένοι ναοί ή ναοί που είχαν μετατραπεί σε γυμναστήρια, αποθήκες, εστιατόρια κ.λπ. αποκαταστάθηκαν), κοινωνικό, φιλανθρωπικό και οικοδομικό έργο της Εκκλησίας της Αλβανίας που απευθύνθηκε σ’ ολόκληρο τον αλβανικό λαό, χωρίς να εισχωρούν θρησκευτικές ή φυλετικές διακρίσεις, μέσα από την παράθεση συγκεκριμένων και λεπτομερών στοιχείων.
- Πτυχές της προσωπικότητας του Αναστασίου που έχουν να κάνουν κυρίως με την αγάπη και την αδιάλειπτη προσευχή του.

Τα γενόμενα στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας αναδεικνύουν πως η πίστη και μέσα στις καταιγίδες μεγαλουργεί. Το ότι επέζησε η Εκκλησία του Χριστού στην Αλβανία, παρά τον ανελέητο διωγμό δια πυρός και σιδήρου και κατόρθωσε να

ανασυσταθεί και να αναστηθεί πλήρως, είναι μια ακόμη απόδειξη ότι ο ιδρυτής Της και αρχηγός Της δεν είναι άνθρωπος, αλλά Θεός. Η άνθηση της Ορθοδοξίας στην Αλβανία δείχνει ότι η Εκκλησία πορεύεται μέσα στην ιστορία με εσχατολογική προοπτική που δεν την αποτρέπουν και δεν την ανατρέπουν οι πολιτικές σκοπιμότητες και οι αναδυόμενες δυσχέρειες.

Αξέχαστη η μνήμη σ' έναν μισογκρεμισμένο ναό με φθαρμένες αγιογραφίες και με εκ νέου αγιασμένη τη βεβηλωμένη Αγία Τράπεζα, όπου ο γυναικωνίτης χρησίμευε για αποθήκη ζωοτροφών, στήθηκε βιαστικά ένα τέμπλο, τοποθετήθηκαν τα απαραίτητα εντός του Ιερού Βήματος και με δάκρυα στα μάτια ο ιερέας καλούσε στο Μεγάλο Δείπνο ύστερα από πολλά χρόνια: "Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλθετε...".